

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Olsztynie

LOL.410.6.7.2025

Pan

Jan Parda
Dyrektor
I Liceum Ogólnokształcącego
w Mrągowie
ul. Sobczyńskiego 1A
11-700 Mrągowo

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/25/072 Bezpieczeństwo w obiektach użyteczności publicznej
w województwach podlaskim i warmińsko-mazurskim

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Olsztynie
ul. Artyleryjska 3e, 10-165 Olsztyn
tel. 48896788200, lol@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	I Liceum Ogólnokształcące im. Obrońców Westerplatte w Mrągowie, ul. Piotra Sobczyńskiego 1A, 11-700 Mrągowo (dalej: „Szkoła” lub „Liceum”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dyrektor Jan Parda od 1 września 2017 r. (dalej: „Dyrektor”). (akta kontroli 3-6)
Zakres przedmiotowy	1. Przygotowanie do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem obiektów użyteczności publicznej. 2. Realizacja zadań w celu należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania obiektów użyteczności publicznej.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2022 r. do zakończenia kontroli (29 sierpnia 2025 r.) z uwzględnieniem zdarzeń i dokumentów wcześniejszych o ile miały wpływ na kontrolowaną działalność.
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Olsztynie.
Kontroler	Henryk Dykty, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LOL/35/2025 z 5 maja 2025 r. (akta kontroli str. 1-2)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W Szkole w latach 2022-2025 (do maja) co do zasady zostały zapewnione w wystarczającym stopniu warunki organizacyjne do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym jej użytkowaniem jako obiektu użyteczności publicznej. Niemniej jednak realizacja tych zadań nie zawsze była prowadzona prawidłowo.

Pracownikowi Szkoły prawidłowo przypisano obowiązki w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy oraz ochrony przeciwpożarowej. W jednostce funkcjonowały również wewnętrzne regulacje i procedury dotyczące w szczególności bezpieczeństwa pożarowego, ewakuacji oraz postępowania w sytuacjach wystąpienia szczególnych zagrożeń. Pracownicy Szkoły zostali zapoznani z planem ewakuacji oraz przeszkoleni w zakresie ochrony przeciwpożarowej. Jednakże Dyrektor nie zapewnił podjęcia skutecznych działań mających na celu rzetelną i zgodną z obowiązującymi przepisami aktualizację Instrukcji Bezpieczeństwa Pożarowego.

Niektóre okresowe kontrole stanu technicznego budynku Szkoły nie obejmowały wszystkich wymaganych elementów, w tym m.in. przewodów wentylacyjnych. Książka obiektu budowlanego prowadzona była w sposób nierzetelny i niezgodny z przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane³ – nie odnotowano w niej informacji o przeprowadzonych kontrolach rocznych i pięcioletniej oraz nie uzupełniono wpisów dotyczących remontu związanego

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: „ustawa o NIK”.

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu zastosowano ocenę opisową.

³ Dz.U. z 2025 r. poz. 418, ze zm.

z systemem ogrzewania budynku. Wbrew obowiązującym przepisom prawa, na trzecim piętrze budynku Szkoły nie zamieszczono planu ewakuacji (stan na dzień 11 czerwca 2025 r.). Ponadto, w punkcie pierwszej pomocy zlokalizowanym w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego nie umieszczono wymaganego wykazu pracowników wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy.

Najwyższa Izba Kontroli zauważa jednocześnie, że w związku z niestabilną sytuacją międzynarodową i obserwowanymi incydentami o charakterze zakłócającym typowe funkcjonowanie instytucji publicznych, niezbędne jest poprawienie warunków organizacyjnych i należyte zrealizowanie zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem Szkoły, a następnie kontynuowanie tych działań oraz bieżące aktualizowanie dokumentacji związanej z reagowaniem w sytuacjach zagrożenia.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁴ kontrolowanej działalności

OBSZAR	1.Przygotowanie do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym użytkowaniem obiektów użyteczności publicznej.
Opis stanu faktycznego	1.1. Statut Liceum⁵ oraz regulamin organizacyjny⁶ regulowały m.in. zadania w zakresie bhp⁷ i przeciwpożarowym (dalej: ppoż.). Nadzór nad ich realizacją sprawował Dyrektor, zaś wykonanie należało do kierownika gospodarczego, do którego obowiązków zgodnie z powyższym regulaminem oraz zakresem obowiązków należały m.in. zadania w zakresie: – zabezpieczenia budynku, urządzeń oraz inwentarza Szkoły przed zniszczeniem, kradzieżą i pożarem, – planowania oraz nadzoru nad wykonywanymi w szkole remontami i inwestycjami, – prowadzenia spraw z zakresu obrony cywilnej i przeciwpożarowych, – zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków nauki, – udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w czasie nieobecności pielęgniarki szkolnej, – zapewnienia sprawności techniczno-eksploatacyjnej budynku szkolnego, – dbania o zabezpieczenie i eksploatację majątku szkolnego, sprzętu ppoż., wyjść ewakuacyjnych, – sprawności instalacji elektrycznej oraz właściwego jej zabezpieczenia, – współpracy ze służbami sanitarnymi, przeciwpożarowymi oraz policją. (akta kontroli str. 7-23)

1.2. Liceum funkcjonowało w budynku szkolnym zbudowanym w 1927 r., w którym jednocześnie mogło przebywać maksymalnie do 695 osób⁸. Obiekt ten dzielił się na część edukacyjną oraz część sportową. Na pierwszą z nich składało się pięć kondygnacji nadziemnych, poddasze użytkowe oraz częściowe podpiwniczenie. Na drugą – jedna kondygnacja nadziemna wraz z zapleczem

⁴ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁵ Zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 21 listopada 2019 r., ze zmianami z dnia 20 grudnia 2022 r.

⁶ Wszedł w życie 1 stycznia 2011 r.

⁷ Bezpieczeństwo i Higiena Pracy.

⁸ Dane z analizy Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Mrągowie.

i podpiwniczeniem. Budynek wyposażony był w instalację: wodociągową, elektryczną, kanalizacyjną, telefoniczną, sieć komputerową oraz w kotłownię i instalację gazową, która została zlikwidowana do końca 2022 r. Od 2023 r. budynek został przyłączony do sieci miejskiej centralnego ogrzewania. Budynek był ujęty w wojewódzkiej ewidencji zabytków⁹. Budynek zaliczony był do budynków średniowysokich oraz do kategorii zagrożenia ZL III¹⁰.

Nieruchomość z budynkami i działką¹¹, decyzją Zarządu Powiatu Mrągowskiego (dalej: „Zarząd Powiatu”) z 28 kwietnia 2000 r. została przekazana Liceum w trwały zarząd na czas nieoznaczony. W miejscowym szczegółowym planie zagospodarowania przestrzennego miasta Mrągowa, przekazana nieruchomość przeznaczona była na szkołę. W decyzji podano cenę nieruchomości oraz wysokość opłaty rocznej za trwały zarząd nieruchomością w wysokości 0,3% ustalonej ceny nieruchomości, która mogła ulegać zmianom. Zarządca tej nieruchomości został zwolniony z obowiązku wnoszenia powyższych opłat rocznych bowiem działalność statutowa Szkoły podlegała ustawie z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe¹². Zarządcę zobowiązano do użytkowania przekazanej nieruchomości wyłącznie na cele działalności statutowej. Zarządca, zgodnie z art. 61 Prawa budowlanego, zobowiązany był do utrzymywania i użytkowania Szkoły zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska oraz utrzymywania w należyтым stanie technicznym i estetycznym budynku Szkoły.

(akta kontroli str. 24-25,106-115,210-235)

W latach 2022 - 2025 (30 kwietnia) uzyskane przychody z zarządu trwałego Szkoły, będące przychodami organu prowadzącego, wyniosły ogółem 20,8 tys. zł (odpowiednio w poszczególnych latach: 6,3 tys. zł, 6,0 tys. zł, 6,1 tys. zł i 2,4 tys. zł). Uzyskano je z tytułu wynajmu sali sportowej, wynajmu sklepiku szkolnego (funkcjonował do końca 2022 r.), wynajmu auli oraz umieszczenia banera reklamowego.

(akta kontroli str. 26-30)

1.3. Szkoła nie zatrudniała osób do ochrony osób i mienia, ani też nie miała podpisanej umowy z firmą zewnętrzną na taką ochronę.

(akta kontroli str. 26-29)

1.4. Szkoła nie posiadała monitoringu wizyjnego, systemu alarmowego (włamaniowego i ppoż.) i systemu kontroli dostępu.

(akta kontroli str. 26-29,30-49,251-252)

1.5. W Liceum obowiązywały cztery regulacje wewnętrzne, w których ujęto procedury postępowania w sytuacjach szczególnych, tj.: opracowana i wprowadzona do użytkowania w lipcu 2011 r. IBP (opracowana przez inspektora ppoż., a zatwierdzoną przez Dyrektora), plan ewakuacji budynku, procedury postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń oraz procedury obowiązujące w czasie epidemii covid-19.

(akta kontroli str. 50-98)

⁹ Wpis do Wojewódzkiej Ewidencji Zabytków z dnia 23 kwietnia 2018 r. pod sygnaturą Z45/2018.

¹⁰ Klasyfikacja ZL określa wymagania dotyczące ochrony przeciwpożarowej, mające na celu zapewnienie bezpieczeństwa ludzi przebywających w danym budynku. Kategoria zagrożenia ludzi ZL III obejmuje budynki (lub ich części) użyteczności publicznej, w których przebywa duża liczba osób, a które nie zostały zakwalifikowane do wyższych kategorii ZL I i ZL II.

¹¹ Zgodnie z księgą wieczystą nr 10952 prowadzoną w Sądzie Rejonowym w Biskupcu Zamiejscowym Wydziale Ksiąg Wieczystych w Mrągowie, w skład nieruchomości wchodziła: działka zabudowana budynkiem szkoły, dwa budynki gospodarcze i urządzone boisko sportowe.

¹² Dz.U. z 2025 r. poz. 1043.

W IBP określono m.in.:

- charakterystykę obiektu, warunki ochrony przeciwpożarowej wynikające z przeznaczenia obiektu, sposobu użytkowania i warunków technicznych, podziału obiektu na strefy pożarowe, w tym zagrożeniem wybuchem oraz zabezpieczenie wodne do zewnętrznego gaszenia pożarów,
- charakterystykę substancji palnych występujących w obiekcie,
- przyczyny powstawania i rozprzestrzeniania pożarów i innych zagrożeń,
- zasady alarmowania o pożarze i innym miejscowym zagrożeniu oraz zasady postępowania w przypadku powstania pożaru lub innego miejscowego zagrożenia,
- zadania i obowiązki w zakresie ochrony przeciwpożarowej,
- wyposażenie w wymagane urządzenia przeciwpożarowe i gaśnice oraz sposoby poddawania ich przeglądom technicznym i konserwacyjnym,
- prowadzenie ewakuacji,
- sposoby zaznajamiania pracowników obiektu z przepisami ochrony przeciwpożarowej oraz z IBP (poprzez szkolenie),
- sposoby prowadzenia i zabezpieczenia prac niebezpiecznych pod względem pożarowym.

(akta kontroli str. 50-76)

W planie ewakuacji osób i mienia z budynku wprowadzonym we wrześniu 2022 r. wskazano m.in.: cel ewakuacji, sposoby powiadamiania, zasady zachowania się nauczycieli po usłyszeniu sygnału o ewakuacji, harmonogram ewakuacji dla poszczególnych klas lub pomieszczeń i drogi ewakuacji, rejony ewakuacji oraz siły do ewakuacji mienia. W planie tym znajdowała się lista osób, które się z nim zapoznały, przy czym nie zostały w tej liście wykazane daty zapoznania się z postanowieniami planu.

(akta kontroli str. 77-81)

W procedurach postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń, stanowiących załącznik do Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na rok 2023/2024 określono m.in.

- adresatów procedur, którymi byli wszyscy pracownicy Szkoły,
- cel procedur, którym było stworzenie: systemu interwencji w sytuacjach zagrożeń i w przypadku zachowań ryzykownych uczniów oraz zapewnienie uczniom bezpieczeństwa przed wszelkimi formami przemocy fizycznej i psychicznej, uzależnieniami i innymi przejawami patologii społecznej,
- 14 różnych procedur związanych możliwymi sytuacjami w Szkole, w tym postępowanie m.in.: w sytuacjach agresji i przemocy ze strony uczniów, w sytuacji kradzieży, dewastacji mienia szkolnego lub cudzej własności, w przypadku posiadania przez ucznia niebezpiecznych narzędzi lub przedmiotów oraz w sytuacji znalezienia na terenie Szkoły podejrzanego substancji,
- postępowanie w sytuacji naruszenia nietykalności osobistej nauczyciela lub pracownika Szkoły,
- postępowania wobec ucznia, który był sprawcą czynu karalnego lub przestępstwa.

(akta kontroli str. 82-93)

Powyższe procedury postępowania w sytuacjach szczególnych były zgodne z katalogiem zagrożeń przyjętych dla całego Powiatu Mrągowskiego (dalej: „Powiatu”), ujętych w Powiatowym Planie Zarządzania Kryzysowego. W planie tym ujęto w sposób ogólny m.in. zagrożenia pożarowe i terrorystyczne na budynki stanowiące siedzibę administracji, szkoły, a także inne obiekty związane z działalnością instytucji państwowych i samorządowych. Znalazły się w nim

również zagadnienia związane z okupacją obiektów użyteczności publicznej, a także podtopieniami oraz zagrożeniami wynikającymi z gwałtownych zjawisk atmosferycznych.

(akta kontroli str. 94-98)

1.6. Ostatnia aktualizacja IBP miała miejsce w 2024 r. Dotyczyła ona naniesienia na rzucie budynku lokalizacji przeciwpożarowego wyłącznika prądu oraz zaktualizowania wykazu aktów prawnych, będących podstawą instrukcji.

W Szkole nie przeprowadzono aktualizacji IBP w 2023 r., a aktualizacja tej instrukcji w 2024 r. została wykonana nierzetelnie – nie uwzględniono w niej zmian w zakresie instalacji gazowej oraz ogrzewania budynku, a także zmiany liczby gaśnic (szczegółowo opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 30-81)

1.7. Pracownicy Szkoły byli zapoznani z opracowanym planem ewakuacyjnym, co potwierdzili złożeniem podpisu. W ciągach komunikacyjnych Szkoły, w widocznych i ogólnodostępnych miejscach umieszczone były rzuty poszczególnych kondygnacji wraz z planem ewakuacyjnym oraz oznaczonymi kierunkami ewakuacji.

W dniu 12 kwietnia 2023 r. zorganizowano szkolenie z zakresu ochrony przeciwpożarowej dla wszystkich pracowników Liceum. W szkoleniu udział wzięły 43 osoby.

(akta kontroli str. 26-29,77-81,161-209)

1.8. Szkoła poddawała ocenie procedury związane z ewakuacją budynku poprzez coroczne próby ewakuacji pracowników i uczniów.

Procedury oraz dokumentacja dotycząca bezpieczeństwa Szkoły podlegały analizie w szczególności przy zmianach kadrowych, a dotyczyło to w szczególności aktualizacji planu w 2022 r. i 2024 r., gdy nastąpiła zmiana osób odpowiedzialnych za ewakuację mienia.

W latach 2022 – 2025 r. (29 sierpnia) według danych przedstawionych do kontroli, w Liceum nie wystąpiły przypadki incydentów zagrażających bezpieczeństwu jego użytkowania.

(akta kontroli str. 26-29)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W 2023 r. nie wykonano aktualizacji IBP, co było niezgodne z §6 ust. 7 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 czerwca 2010 r. w sprawie ochrony przeciwpożarowej budynków, innych obiektów budowlanych i terenów oraz z pkt 7 postanowień ogólnych IBP. Przepisy te stanowiły, że aktualizacja taka powinna odbywać się co najmniej raz na dwa lata. Przeprowadzona natomiast aktualizacja IBP w 2024 r. została wykonana nierzetelnie bowiem w instrukcji tej zostały zawarte nieaktualne informacje. Wskazano wówczas, że w budynku wciąż funkcjonowała instalacja i kotłownia gazowa, podczas gdy zostały one zlikwidowane, a Szkoła została przyłączona do miejskiej sieci centralnego ogrzewania w 2023 r. Wskazano w niej także, że liczba gaśnic wynosi 27 sztuk, podczas gdy faktyczna liczba rozmieszczonych gaśnic w Szkole wynosiła 18.

W konsekwencji od 2023 r. IBP wprowadzała w błąd jej odbiorców, tj. podmioty uprawnione do prowadzenia działań ratowniczych, w zakresie źródeł zagrożenia.

Dyrektor wyjaśnił, że brak aktualizacji IBP w 2023 r. oraz nieaktualna treść w IBP, a także pozostawione na drzwiach oznaczenia aktywnej kotłowni gazowej, wynikały z przeoczenia w związku z nadmiarem pracy w zakresie prac przeciwpożarowych, a wynikających z kontroli PSP. Podał, że treść IBP zostanie zmieniona przy najbliższej aktualizacji.

(akta kontroli str. 50-76,99-101)

OCENA CZĄSTKOWA

Dyrektor co do zasady zapewnił należyte przygotowanie organizacyjne Szkoły do realizacji zadań związanych z utrzymaniem i bezpiecznym jej użytkowaniem jako obiektu użyteczności publicznej. Pracownikowi Szkoły we właściwy sposób zostały przypisane zadania z zakresu bhp oraz ppoż. W placówce funkcjonowały także wewnętrzne uregulowania i procedury dotyczące w szczególności bezpieczeństwa pożarowego, ewakuacji oraz postępowania w sytuacjach szczególnych zagrożeń. Pracowników Szkoły zapoznano z planem ewakuacji oraz przeszkolono ich z zakresu ochrony ppoż. Niemniej Dyrektor nie zapewnił podjęcia skutecznych działań w celu rzetelnej i zgodnej z przepisami prawa aktualizacji IBP.

OBSZAR

2.Realizacja zadań w celu należytego utrzymania i bezpieczeństwa obiektów użyteczności publicznej.

2.1. W prowadzonej w Liceum książce obiektu budowlanego, w okresie od kwietnia 2012 r. do dnia 14 maja 2025 r. nie dokonano żadnych wpisów, mimo zaistnienia okoliczności tego wymagających. W okresie tym przeprowadzane bowiem zostały okresowe kontrole stanu technicznego budynku oraz prace remontowe (szczegółowy opis przedstawiono w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).

(akta kontroli str. 102-148)

2.2. Z analizy protokołów¹³ po okresowych kontrolach stanu technicznego i przydatności do użytkowania budynku, przeprowadzanych co najmniej raz w roku oraz co najmniej raz na pięć lat (art. 62 ust. 1 pkt 1 i 2 Prawa budowlanego) oraz książki obiektu budowlanego wynikało, że:

- Kontrole, co najmniej raz w roku, w zakresie stanu technicznego obiektu budowlanego, przeprowadzono w latach 2023-2024, natomiast nie przeprowadzono takiej kontroli w 2022 r. (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości). Przeglądy przewodów wentylacyjnych i szczelności instalacji gazowej przeprowadzono w 2022 r., zaś nie przeprowadzono takich przeglądów w latach 2023-2024 (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości).
- Kontrole, co najmniej raz na pięć lat, w zakresie stanu technicznego obiektów i instalacji sanitarnych przeprowadzono w 2023 r., zaś instalacji elektrycznej i instalacji odgromowej w 2022 r.
- Kontrole przeprowadzały osoby posiadające stosowne uprawnienia wymagane przepisami Prawa budowlanego.
- W protokołach, po kontrolach co najmniej raz na pięć lat, w zakresie badania instalacji elektrycznej i odgromowej brak było danych o realizacji zaleceń z poprzedniej kontroli.

(akta kontroli str. 102-148)

2.3. Budynek Szkoły był użytkowany w sposób zgodny z jego przeznaczeniem, tj. na cele szkolne.

¹³ Protokoły z przeglądów, co najmniej raz w roku z lat 2022-2024, zaś protokoły, co najmniej raz na pięć lat, z 2020 r.

Zalecenia sformułowane po przeprowadzonych okresowych kontrolach stanu technicznego i przydatności do użytkowania budynku, które do dnia zakończenia kontroli NIK nie zostały wykonane dotyczyły m.in.: złego stanu elewacji budynku, wyeksploatowanej stolarki okiennej, stanu estetycznego schodów prowadzących na małą salę gimnastyczną, wyeksploatowanej posadzki w sali gimnastycznej, stanu stolarki drzwiowej, uszkodzonych płytek w sanitariatach, uszkodzonych balustrad i rynien oraz konieczności wykonania prac malarskich. Z przeprowadzonych w toku kontroli NIK oględzin wynikało, że występowały ubytki w kilku miejscach elewacji budynku.

Dyrektor wyjaśnił, że działania w zakresie wywiązywania się z obowiązków należytego utrzymania Szkoły jako obiektu użyteczności publicznej były wykonywane w miarę posiadanych środków finansowych. Wyjaśnił też, że powodem nie podjęcia niektórych prac remontowych były wymagania konserwatora zabytków, na realizację których nie posiadał on wystarczających środków finansowych. Wyjaśnił, że w ramach wydatków bieżących, realizowano m.in. skuwanie miejscowe zapowietrzanej elewacji i jej luźnych fragmentów. Również na bieżąco uzupełniano ubytki w parkiecie. Częściowo wykonano prace związane ze stolarką drzwiową. W pełni natomiast zrealizowano uzupełnienie płytek w sanitariatach oraz prace malarskie.

Dyrektor w 2021 r. złożył wniosek do organu prowadzącego o uwzględnienie w budżecie Powiatu środków na realizację zadań remontowych i inwestycyjnych, w tym m.in. na wykonanie renowacji elewacji budynku oraz remont toalet damskich na parterze budynku. W następnych latach Dyrektor takich wniosków nie składał, gdyż zalecenia po kontroli przeprowadzonej w 2022 r. przez PSP, zostały częściowo wykonane przez Szkołę, zaś część z nich była w trakcie realizacji przez organ prowadzący. Po tej kontroli, organ prowadzący uzyskał zgodę Warmińsko-Mazurskiego Komendanta Wojewódzkiego PSP na zastosowanie zamiennych rozwiązań w zakresie bezpieczeństwa pożarowego w Szkole, w tym na: przebudowę instalacji hydrantowej, wykonanie oświetlenia awaryjnego i oświetlenia znaków ewakuacyjnych oraz zamontowania Systemu Sygnalizacji Pożarowej SSP¹⁴ i DSP¹⁵.

(akta kontroli str. 30-49,102-250)

2.4. Dyrektor wyjaśnił, że w czasie pobytu uczniów i nauczycieli¹⁶ w Szkole, pracownik administracyjno-gospodarczy w ramach zapewnienia porządku, zwracał uwagę na osoby wchodzące do budynku Szkoły. W przypadku osób, których zachowanie budziło obawy tego pracownika, powiadamiał on o tym fakcie przełożonego. W czasie przerw lekcyjnych, na każdej kondygnacji dyżury pełnili nauczyciele.

(akta kontroli str. 26-29,316)

2.5. W Szkole nie było monitoringu wizyjnego, systemu alarmowego ppoż., systemu włamaniowego i systemu kontroli dostępu. Na zewnątrz i wewnątrz budynku Szkoły oraz w ciągach komunikacyjnych wewnątrz były zamontowane kamery.

Dyrektor wyjaśnił, że były one nieczynne i spełniały jedynie rolę tzw. „straszaków”. Wyjaśnił, że w latach 2005 - 2012 działał w Szkole monitoring wizyjny, ale ze względu na niską jakość urządzeń, zrezygnowano z jego używania. Z informacji uzyskanej na podstawie art. 29 ustawy o NIK od Burmistrza

¹⁴ System Sygnalizacji Pożaru.

¹⁵ Dźwiękowy System Ostrzegawczy.

¹⁶ W szkole maksymalnie przebywało do 695 osób.

Mrągowa wynikało, że budynek Szkoły, jak i teren wokół niej, nie był objęty monitoringiem miejskim, gdyż taki w mieście Mrągowie nie funkcjonował.

(akta kontroli str. 26-29,30-49,251-252)

2.6. W latach 2022-2024 w Szkole w każdym roku przeprowadzane były ćwiczenia praktyczne w zakresie sprawdzenia organizacji i warunków ewakuacji pracowników i uczniów z budynku Szkoły¹⁷. Przed każdymi ćwiczeniami zawiadamiano o tym Komendanta PSP w Mrągowie. Po przeprowadzonych ćwiczeniach sporządzano protokół, w którym podawano m.in.:

- liczbę osób, które wzięły udział w ewakuacji, w tym uczniów, nauczycieli i pozostałych pracowników Szkoły,
- charakterystykę obiektu, w tym liczbę wyjść ewakuacyjnych, kondygnacji, sposób ogłaszania ewakuacji (dźwięk dzwonka oraz zapowiedź słowna przez radiowęzeł szkolny),
- przyjęte założenia do ewakuacji (kierujący ewakuacją, miejsce zbiórki dla ewakuowanych oraz ocenę zachowania),
- zachowanie personelu i pozostałych ewakuowanych,
- współdziałanie z PSP,
- wnioski z przeprowadzonej ewakuacji.

Sprawdzone elementy ewakuacji oceniono pozytywnie i nie wniesiono uwag.

(akta kontroli str. 26-29,253-265)

2.7. W latach 2022-2025 każdego roku przeprowadzano w budynku Szkoły przegląd i konserwację sprzętu pożarniczego, w tym gaśnic proszkowych. Z przeprowadzonych przeglądów, przedstawiciele firmy przeciwpożarowej¹⁸, sporządzali protokoły¹⁹. Z przeprowadzonych kontroli wynikało, że w 2023 r. cztery gaśnice (z 17 kontrolowanych każdego roku) zakwalifikowano do remontu i napełnienia. W protokołach z powyższych przeglądów nie wskazywano uwag czy wniosków.

W latach 2022-2025, co roku, dokonywano przeglądu i konserwacji stałych urządzeń gaśniczych, tj. trzech hydrantów zlokalizowanych w pobliżu budynku Szkoły oraz pięciu hydrantów zlokalizowanych w jej wnętrzu. Czynności te wykazały, że parametry techniczne hydrantów w budynku Szkoły były niewystarczające. Przeglądowi podlegał również główny wyłącznik prądu, który od grudnia 2022 r. umieszczony był na zewnątrz przy wejściu do budynku Szkoły.

Dyrektor wyjaśnił, że w wyniku decyzji PSP, organ prowadzący zlecił wykonanie dokumentacji mającej na celu poprawienie bezpieczeństwa ppoż. Szkoły m.in. poprzez przebudowę instalacji hydrantowej. W przygotowywanym projekcie z rozwiązaniami zamiennymi²⁰, przewidziano wymianę hydrantów celem dostosowania ich do wymagań określonych w przepisach.

(akta kontroli str. 210-250,269-282)

Oględziny budynku Szkoły przeprowadzone w toku kontroli NIK w dniach 11 i 12 czerwca 2025 r. w zakresie wyposażenia w środki i infrastrukturę ppoż. wykazały m.in., że:

- w pobliżu budynku usytuowane były cztery zewnętrzne hydranty (trzy podziemne i jeden naziemny),

¹⁷ 21 października 2022 r., 20 listopada 2023 r. i 25 października 2024 r.

¹⁸ HYDRO-SERWIS z Kętrzyna.

¹⁹ Protokół z: 3 lutego 2025 r., 19 lutego 2024 r. i 3 stycznia 2023 r.

²⁰ Projekt z rozwiązaniami zamiennymi zatwierdzony postanowieniem z dnia 22 stycznia 2024 r. przez Warmińsko-Mazurskiego Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Olsztynie.

- w dniu 11 czerwca 2025 r. w budynku, poza III piętrem, umieszczone były plany ewakuacji. Na planach tych podano lokalizację gaśnic, hydrantów, wyjść ewakuacyjnych oraz wyłączników prądu. W dniu 12 czerwca 2025 r. uzupełniono plan ewakuacyjny na III piętrze zgodnie z IBP (szerzej opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości),
- drogi i wyjścia ewakuacyjne były drożne oraz prawidłowo oznaczone,
- trzy klatki schodowe w budynku, w tym jedna główna (łącząca parter z IV piętrem), pełniły funkcję dróg ewakuacyjnych, z ośmioma wyjściami ewakuacyjnymi (z klatki głównej oraz sali gimnastycznej i małej sali gimnastycznej),
- miejsce zbiórki osób ewakuowanych wyznaczono na boisku szkolnym,
- przy głównym wejściu do budynku umieszczono w oszklonej gablocie IBP,
- przy planach ewakuacyjnych zawieszone były instrukcje alarmowania i postępowania w przypadku pożaru oraz wykaz telefonów alarmowych. Ponadto zawieszone były instrukcje udzielania pierwszej pomocy oraz ogólne zasady udzielania pierwszej pomocy,
- w budynku znajdowało się 18 gaśnic,
- drzwi pomieszczeń, w których znajdowały się gaśnice były oznaczone znakiem gaśnicy,
- przydatność gaśnic oznaczona była do lutego 2026 r. i była zgodna z terminami określonymi w protokołach po przeglądzie gaśnic w 2025 r.,
- na każdej kondygnacji znajdował się hydrant z węzem gaśniczym,
- przy wejściu głównym do budynku znajdował się główny wyłącznik prądu,
- na budynku zamontowana była instalacja odgromowa.
- w budynku Szkoły nie były zamontowane czujniki przeciwdymne.

Dyrektor wyjaśnił, że w budynku Szkoły nigdy nie było czujek przeciwdymnych. Wyjaśnił, że w wyniku decyzji PSP organ prowadzący zlecił wykonanie dokumentacji mającej na celu poprawienie bezpieczeństwa ppoż. w tym: przebudowę instalacji hydrantowej, wykonanie oświetlenia awaryjnego i oświetlenia znaków ewakuacyjnych, montaż czujników przeciwdymnych oraz wykonanie instalacji automatycznego powiadamiania PSP w razie powstania pożaru. Prace te mają być wykonane do 31 grudnia 2025 r. Dyrektor wyjaśnił, że wcześniej posiadane 27 gaśnic o pojemności 2 kg, zastąpiono 18 gaśnicami o pojemności 6 kg.

(akta kontroli str. 30-39,50-76,210-250,266-282)

2.8. W Szkole nie prowadzono odrębnej dokumentacji dotyczącej okresowych analiz stanu bhp. Analiza ta prowadzona była w ramach analizy kontroli zarządczej przedkładanej corocznie organowi prowadzącemu w formie oświadczenia. W okresie objętym kontrolą wszyscy pracownicy Szkoły (42 osoby) byli przeszkoleni w zakresie bhp, w tym: 34 w 2023 r., czterech w 2024 r. oraz również czterech w 2025 r. W marcu 2025 r. została uaktualniona ocena ryzyka zawodowego na poszczególnych stanowiskach, z którą zostali zapoznani wszyscy pracownicy.

W wyniku przeprowadzonych oględzin w toku kontroli NIK ustalono, że przy apteczce w sekretariacie Szkoły został wywieszony wykaz osób wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy medycznej. Natomiast takiego wykazu nie wywieszono przy apteczce w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego (szczegółowy opis w sekcji stwierdzone nieprawidłowości). W trakcie powyższych oględzin stwierdzono, że w Szkole funkcjonował gabinet profilaktyki zdrowotnej nad uczniem, który dla uczniów Liceum był dostępny w każdy wtorek i piątek.

W pracowni chemicznej oraz sali gimnastycznej, zamiast instrukcji bhp, umieszczone były regulaminy bezpiecznego korzystania z tych pomieszczeń.

(akta kontroli str. 26-29,30-39,283-307)

2.9. Na terenie Szkoły ani w jej pobliżu nie znajdowały się defibrylatory AED²¹.

(akta kontroli str. 26-29)

2.10. W budynku Szkoły nie było dźwigu do transportu osób i towarów, platform, wind, urządzeń dla osób niepełnosprawnych.

Dyrektor w terminie, tj. 31 marca 2025 r., przedłożył Ministerstwu Funduszy i Polityki Regionalnej raport o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego²², za okres sprawozdawczy od 2 stycznia 2021 r. do 1 stycznia 2025 r., który podany był również do publicznej wiadomości na szkolnej stronie internetowej.

Jak wynikało z raportu o stanie zapewnienia dostępności podmiotu publicznego Szkoła, m.in.:

- nie zapewniała wolnych od barier poziomych i pionowych przestrzeni komunikacyjnych,
- nie umożliwiała dostępu do wszystkich pomieszczeń,
- nie zapewniała osobom ze szczególnymi potrzebami obsługi do zastosowania tłumacza migowego,
- nie zapewniała dostępu alternatywnego.

Dyrektor wyjaśnił, że Szkoła nie podejmowała działań w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, ze względu na zabytkową strukturę budynku.

Przy schodach prowadzących z placu przed Szkołą, do niżej położonego boiska szkolnego, zamontowana była platforma przyschodowa do transportu osób ze szczególnymi potrzebami. Dyrektor wyjaśnił, że platforma ta została zainstalowana w 2018 r. w ramach realizacji projektu finansowanego ze środków UE²³. Ponieważ Szkoła nie przyjmowała i nie planuje przyjmować osób z niepełnosprawnościami, platforma ta po zamontowaniu została zakonserwowana. Wyjaśnił też, że gdyby zaszła potrzeba uruchomienia platformy, wystarczyłoby wystąpić do Urzędu Dozoru Technicznego o wydanie decyzji zezwalającej na jej użytkowanie.

(akta kontroli 26-29,30-39,312-315)

2.11. W Szkole nie był prowadzony monitoring budynku w zakresie stanu zabezpieczenia fizycznego. Dyrektor wyjaśnił, że nie było sygnałów, że obecna forma zabezpieczenia była niewystarczająca.

W Szkole, w okresie objętym kontrolą, nie odnotowano nienależytego wywiązywania się z zadań w powyższym zakresie. Szkoła nie zlecała bezpośredniej ochrony fizycznej w użytkowanych budynkach.

Prowadzono natomiast monitoring w zakresie stanu technicznego budynków oraz bezpieczeństwa pożarowego, poprzez m.in. przeglądy okresowe

²¹ Skrót od Automated External Defibrillator - Automatyczny defibrylator zewnętrzny.

²² Przekazany do Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej systemem informatycznym, według stanu na 1 stycznia 2025 r.

²³ Nazwa projektu: „Wykonanie remontu boiska wielofunkcyjnego na działce nr 5-30/2 m. Mrągowo wraz z zapewnieniem komunikacji dla osób niepełnosprawnych przy I Liceum Ogólnokształcącym w Mrągowie”.

budynków, jak również kontrole PSP oraz treningi symulujące zagrożenie pożarowe. Wnioski wynikające z powyższych działań, były poddawane analizie.

Nie prowadzono monitoringu budynków w zakresie dostosowania do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami.

(akta kontroli str. 26-29)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Książka obiektu budowlanego (budynku Szkoły) w okresie objętym kontrolą była prowadzona niezgodnie z rozporządzeniem z dnia 3 lipca 2003 r. Ministra Infrastruktury w sprawie książki obiektu budowlanego, rozporządzeniem Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie książki obiektu budowlanego oraz systemu Cyfrowa Książka Obiektu Budowlanego oraz w sposób nierzetelny.

Nie dokonano w niej bowiem wpisów po przeprowadzonych kontrolach okresowych rocznych oraz kontroli pięcioletniej. Było to niezgodne odpowiednio z §5 pkt 4 ww. rozporządzenia z 2003 r., który stanowił, że wpisy do książki obejmują m.in. protokoły kontroli oraz przeprowadzone remonty i przebudowy obiektu, oraz §6 ww. rozporządzenia z 2022 r. stanowiącym, że w tablicy nr III książki obiektu zamieszcza się m.in.: datę przeprowadzenia kontroli, zakres kontroli, informacje, czy zostały stwierdzone nieprawidłowości oraz zakres niewykonanych zaleceń określonych w protokołach z poprzednich kontroli.

Według stanu na 14 maja 2025 r. brak było również wpisów w części VIII oraz części IX.1 i IX.2 dotyczących opracowań technicznych, wykazu protokołów odbioru remontów w obiekcie oraz danych dotyczących dokumentacji technicznej. Było to postępowaniem nierzetelnym bowiem w okresie objętym kontrolą wykonane zostały prace związane m.in. z przejściem z ogrzewania gazowego na podłączenie do sieci miejskiej c.o.

Skutkiem powyższych uchybień było utrudnienie oceny stanu technicznego budynku.

Dyrektor wyjaśnił, że niedokonywanie wpisów wynikało z nierzetelności i niesystematyczności osób prowadzących dokumentację techniczną.

(akta kontroli str. 102-160)

2. W latach objętych kontrolą (do dnia 5 lipca 2025 r.) niezgodnie z wymaganiami art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i lit. c Prawa budowlanego oraz w sposób nierzetelny poddano obiekt budowlany (budynek Szkoły) kontroli okresowej co najmniej raz w roku. W 2022 r. kontrolą taką nie objęto bowiem stanu technicznego elementów budynku, a w latach 2023-2024 – przewodów wentylacyjnych, tj. elementów wymaganych postanowieniami ww. przepisu Prawa budowlanego.

Skutkiem powyższych uchybień był brak rzetelnej wiedzy o faktycznym stanie budynku Szkoły.

Dyrektor wyjaśnił, że ze względu na Covid w 2022 r., przeprowadzano tylko te przeglądy, które wiązały się z bieżącą eksploatacją, jak np. instalacja gazowa. W przypadku braku przeglądów kominowych wynikało to z przeoczenia. Przeglądy wentylacji wykonywano równolegle przy przeglądach kominowych związanych z ogrzewaniem gazowym.

Po przejściu od 1 stycznia 2023 r. na dostawę centralnego ogrzewania z sieci miejskiej, temat ten został pominięty. Podał, że niezwłocznie przeglądy te zostaną uzupełnione.

(akta kontroli str. 102-160)

3. Niezgodnie z obowiązującymi przepisami oraz w sposób nierzetelny zabezpieczono budynek Szkoły w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego, gdyż według stanu na dzień 11 czerwca 2025 r. w korytarzu III piętra, nie został zamieszczony plan ewakuacyjny, pomimo że taki obowiązek wynikał z § 5 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach²⁴.

Dyrektor wyjaśnił, że po stwierdzeniu jego braku polecił jego umieszczenie w tym miejscu.

(akta kontroli str. 30-49)

4. Dyrektor według stanu na 11 czerwca 2025 r. nie wywiązał się należycie z obowiązków w zakresie zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków pracy w obiektach użyteczności publicznej, bowiem w punkcie pierwszej pomocy medycznej w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego, gdzie znajdowała się apteczka oraz instrukcja o udzielaniu pierwszej pomocy w razie wypadku, nie było wykazu pracowników wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy. Było to niezgodne z art. 209¹ § 1 pkt 2 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy²⁵, który stanowi, że pracodawca zobowiązany był m.in. do wyznaczenia pracowników do udzielania pierwszej pomocy. Z kolei w § 44 ust. 4 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 26 września 1997 r. w sprawie ogólnych przepisów bezpieczeństwa i higieny pracy²⁶ określono, że przy apteczkach, w widocznych miejscach, powinny być wywieszone wykazy pracowników wyznaczonych i przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy.

Skutkowało to brakiem ogólnie dostępnej informacji o osobach wyznaczonych do udzielenia pierwszej pomocy.

Dyrektor na zadane pytanie w sprawie podania przyczyn nieprawidłowości wyjaśnił, że do udzielania pierwszej pomocy uprawnieni byli wszyscy nauczyciele wychowania fizycznego oraz jeden z pracowników sekretariatu.

(akta kontroli str. 30-49,306-311)

OCENA CZĄSTKOWA

W Szkole zadania w celu zapewnienia należytego utrzymania i bezpiecznego użytkowania budynku Szkoły będącego obiektem użyteczności publicznej nie były realizowane w sposób najbardziej optymalny. Okresowymi kontrolami stanu technicznego budynku Szkoły nie objęto niektórych wymaganych elementów (przewodów wentylacyjnych). Niezgodnie z przepisami oraz nierzetelnie prowadzona była książka obiektu budowlanego (budynku Szkoły), tj. nie dokonano w niej stosownych wpisów po przeprowadzonych kontrolach okresowych rocznych i pięcioletnich, a także nie uzupełniono w niej wpisów dotyczących przeprowadzonego remontu związanego z ogrzewaniem budynku. Wbrew wymaganiom przepisów prawa, na trzecim piętrze budynku Szkoły nie zamieszczono planu ewakuacji (stan na dzień 11 czerwca 2025 r.). W punkcie pierwszej pomocy medycznej w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego, nie

²⁴ Dz.U. z 2020 r. poz. 1604, ze zm.

²⁵ Dz.U. z 2025 r. poz. 277.

²⁶ Dz. U. z 2003 r., nr 169, poz. 1650.

wywieszono wymaganego wykazu pracowników wyznaczonych do udzielania pierwszej pomocy.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, nie formułuje uwag, a przedstawia następujące wnioski:

Wnioski	1. Zaktualizowanie danych w IBP poprzez uwzględnienie w niej zaistniałych zmian w szczególności dotyczących ogrzewania i gaśnic.2. Uzupełnienie książki obiektu budowlanego o wpisy z przeprowadzonych kontroli stanu technicznego oraz remonty.3. Wywieszenie w pokoju nauczycieli wychowania fizycznego wykazu pracowników wyznaczonych i przeszkolonych w udzielaniu pierwszej pomocy.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia zastrzeżeń	Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Olsztynie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.
--------------------------------	---

Obowiązek poinformowania NIK o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków	Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.
--	---

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Olsztyn, 17 października 2025 r.

Kontroler
Henryk Dykty
Główny specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Dyrektor Delegatury
w Olsztynie
Mariusz Lenkiewicz

/podpisano elektronicznie/